

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 10. malega srpana 1896

List 28.

Pozdrav

g. prelata dr. Andr. Čebašek-a

*pri zborovanju salezijanskih sotrudnikov binkoštni torek
l. 1896.*

Častiti zbrani! Prav priserčno vas pozdravim in zahvalim, da ste se potrudili povikšati današnjo slovesnost!

Gotovo vam je še v živem spominu, kako smo 29. januar. v st. Jakob. cerkvi in v tej sobani slovesno in javno pričeli lepo in potrebno družbo Salezijancev; družbo, katera je toliko blagega sadu rodila po zgornjem Laškem in po družih raznih krajih, družbo, katero je, za vse dobro navdušeni gosp. kat. Smrekar, z velikim trudom in žrtvovanjem skušal presaditi na slovenska tla, in je v to sverho tudi že vse potrebno ukrenil za slovesen začetek. Imeli smo zato zjutraj slavnostni govor in slovesno sv. mašo; v tej sobi pa dopoldne in popoldne razne primerne govore, ki so pojasnovali in slavili izborno Salezijansko družbo don Boskovo s serčno željo, da bi to lepo koristno družbo tudi pri nas oživili in vpeljali. In glej, ni bil zastoj naš trud, ne prazno delo naše! Vsi, mladi in stari so bili navdušeni za blago početje, za nadopolno delo. Zbirali so se spretni gospodje tukaj v mestu in po deželi pošiljali vabila na vse strani. Vsled tega ugodnega začetka in pa vsled salezijanskih poročil je bilo zanimanje in vdeleženje splošno po mestu in po deželi, in v kratkem se je oglasilo blizu 900 vsih vdeležnikov za večji prospeh omenjene družbe. To je skromen prvi začetek, vendar treba dalje. Družbo vživljati in množiti služijo tudi družbini prazniki, in kakor smo 29. januar. praznovali poglobitni družbini praznik, Frančiška Salez., tako smo pred včeranjem praznovali drug, zavoljo binkošti prestavljeni praznik, praznik Marije pomoči kristjanov. Bil je ta praznik že dolgo časa slavno znan po vsem kerščanskem svetu ter ga je papež Pij V. vpeljal vsled slavne zmage keršč. vojakov čez turško silno močno brodovje in vso vojno l. 1591 pri mestu Lepanto, kjer je združena kerščanska vojna rešila 15000 keršč. jetnikov, in pokončala 130 močnih ladij in 15000 vojakov ljutega, zakletega

keršč. sovražnika Turka ravno tisti čas, ko so keršč. bratovščine v Rimu in drugih mestih Marijo prosile in rožni venec molile. Še večjo slavo je dobil ta Marijin praznik, ko se je 24. maja 1514 pap. Pij VII. po dolgotrajnih hudih vojskah, kot zmagovalec po Marijini pomoči slovesno v neizmerno veselje vsega ljudstva spet vernil v večni Rim, ter Bogu in Mariji pomagaj slavo in hvalo dajal. Tudi verli don Bosko je bil izborni častilec Marijini in je s pomočjo dobrotnikov nji v čast postavil v Turinu krasno cerkev Mariji pomoči kristjanov, in je njeni praznik sprejel v osnovo Salez. družbe.

Kako je to Bogu dopadljivo, pričajo prevelike milosti in dobrote, katere je Gospod delil po njeni prošnji Salezijancem in sploh vernim, kateri so se v dušnih in telesnih potrebah k nji z zaupanjem zatekli, in je to, kakor pri družih božjih potih (Lourdes) pogosto poterdil s čudeži, katerih Salezijanska poročila veliko zaznamujejo vernim v spodbudo in tolažbo, Mariji v čast in slavo. Taki čudeži glasno pričajo, da je še vedno Marija pomoč kristjanov, in da je Salez. družba po pravici ta praznik tudi med svoje sprejela, da bi se nje člani v vsaki sili z zaupanjem obrnili k nji, ki je tudi njim pomočnica.

In res, vas vprašam, kam naj se obernejo dobri zapuščeni otroci, ako ne k svoji materi, ki ima usmiljeno serce za vse, ki želi vse videti srečne, otete vse nevarnosti, vsega zla; in kdo je v stanu izreči, koliko jih je učila prave modrosti in čednosti, poterdila v dobrih sklepih in podjetjih, koliko jih je rešila nesreče, otela nevarnost in peljala pravo pot v sveti raj pod svojo varno zastavo in močnim varstvom! Tako tudi Salezijanska poročila pišejo o svojih misijonih: Marija pomagaj jim kaže pot v nov svet; Marija pomagaj jih varuje na morju, jim kaže polje za obdelovanje; in kmalu jo kličejo divjaki po gozdih in potokih, Marija pomagaj se glasi v Patagoniji in ognjeni deželi. Marija pomagaj se stavijo samotani in zidajo slavne in revne cerkve. Marija pomagaj odpira nov svet unkraj morja, in se spopnejuje besede sv. Bern. Marija kraljuje od morja do morja, od morja resnice do morja usmiljenja, katero

vsim sprosi v sili. In kdo more reči, da ni ravno to preslavljenje Marije pomagaj blagoslov nebes za vso Salezijansko družbo in nje uspeh? Marija pomaga od srečnega začetka do srečnega dopolnjenja. Kdor najde mene, najde življenje in zveličanje.

(Konec nasl.)

Vzvišenost duhovenstva nove zaveze. Nasledniki ljubezni do bližnjega.

(Prof. J. Repič.)

Tretji del.

(Konec.)

Puščavnik je nadaljeval:

7.) Pobožen in učen duhoven iz slavne Jezusove družbe piše: „Tako tedaj je Bog v duhovnu, ki daruje; ne obhajamo nobene sv. maše, da ne bi je Jezus Kristus z nami in po nas ne obhajal.“

8.) Sv. Tomaž Akvinski pravi: „V vsaki sv. maši zopet najdemo vse darove, ktere je Kristus na križu zaslužil.“

9.) V sekreti (tili molitvi) sv. maše devete nedelje po binkošti se bere: „Kolikokrat se spomin te daritve obhaja, ravno tolikrat izveršuje se delo našega odrešenja.“

10.) Tridentinski zbor govori v sklepih 22. seje v drugem poglavju: „Po tej daritvi potolažen, milost in dar pokore deleč prizanesi Gospod hudobije in pregrehe, naj si bodo še tako velike.“

11.) Na prav lep način govori sv. Lavrencij Justinijan: „Nič ni bolj vzvišenega, nič bolj koristnega, nič v očeh božjega veličanstva bolj dopadljivega, kakor je daritev sv. maše. Daruje se tu večnemu Očetu včlovečen Sin; kajti On sam pripozna njega, ktereга Oče je in ktereга je v blagor človeštva na svet poslal, da po njegovem posredovanju skaže — grešnikom odpuščanje grehov, jetnikom pomoč, pravičnim pa življenje. Ko se tedaj daruje, kakor smemo verovati, odpro se nebesa, čudijo se angelji, slavo prepevajo svetniki, se vesele pravični, obiskujejo se jetniki, žaluje pekel, veseli pa se v duhu sv. cerkev.“

12.) Na vprašanje, kaj dela pri altarju duhoven, odgovori pisatelj „Hoje za Kristusom!“ „Deum honorat, — Boga časti; Angelos laetificat — angelje razveseljuje; Ecclesiam aedificat — cerkev zida; Vivos adjuvat — živim pomaga; Defunctis requiem praestat — umerlim daje mir; Sese omnium bonorum participem facit — sebe deležnega stori vseh dobrot.“

13.) Sv. Krizostom pravi: „O čudež, o dobrotljivost božja! Tisti, ki z Očetom v nebesih kraljuje, se derži (namreč pri sv. maši) s človeškimi rokami!“

14.) Navdušen kliče sv. Avgustin: „Kako sveta in nadnaravna je skrivnost, ktero po vas (namreč po duhovnih) stori Oče, Sin in sv. Duh! V istem trenutku biva isti Bog, ki kraljuje v nebesih, v zakramentu altarja v vaših rokah. O častitljive in sv. roke! O presrečna služba! O resnično veselje na svetu! Duhoven se dotika Sinu Božjega... Nad to tako veliko skrivnostjo sterimi nebo, čudi se zemlja, obhaja človeka sveti strah, trese se hudobni duh ter skazujejo angelji nebeški svoje spoštovanje.“

15.) Sv. apostelj Pavel imenuje v prvem pismu do Korinčanov duhovna-služabnika, oskerbnika in namestnika Kristusovega, delivca svetih skrivnosti, poslanca Najvišjega.

„In zatorej, dragi prijatelj, ukazuje tudi Bog tako resno, duhovne častiti (Sirah 7, 31.), in Kristus, večna Resnica, govori o svojih apostelnih in njih naslednikih: Kdor vas zaničuje, mene zaničuje, kdor vas posluša, posluša mene.“ —

„Že iz teh malih verstic uvidiš, ljubi gost, vzvišenost in visokost katoliškega duhovenstva; posebno čast in službo njegovih, od Boga v to službo izvoljenih služabnikov. Tedaj bodeš gotovo tudi umel, kako lepo in plemenito si včeraj ravnal, in s kakim dopadanjem so se Božje oči nate ozirale.“ —

Neskončno vesel nad ravno slišanimi besedami, hvaleč dobrotljivost in usmiljenje Božje vstal je sedaj popotnik, zahvalil se za prijazni, ljubeznjivi sprejem ter se odslovil z lepim kerščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Puščavnik pa mu odgovori: „Blagoslovljena bodi tvoja pot, hodi in popotvaj v Gospodovem miru!“ —

O vsem, kar je ravno slišal, pridno premišljeva je nadaljeval je urno svojo pot ter dospel čez kake tri ure čez goro v domačo dolino. Ker je bilo že pozno zvečer, poterkal je na vrata svoje hišice in takoj prišel mu je odpirat njegov najstarejši sin; prav veselo pozdravil je takoj težko pričakovanega očeta. Ta povedal je prav na kratko vse, kar se mu je te dva dni na popotvanju posebnega pripetilo, nato dal si je prinesiti malo večerje ter se kmalu zatem podal k počitku, ker je bil od obilne hoje precej utrujen. Proti polnoči, malo popred, ko se je zbudil, imel je naslednje čudne sanje. Zdelo se mu je, da gre zopet čez gorovje; bil je krasen poletni dan; z neskončno lepoto vzhajalo je na vzhodu solnce, oživile so gore in doline, prijazne cvetlice odpirale so svoje popke, ptički prepevali so po logih in gajih svoje jutranje pesni, sploh vsa narava hvalila in častila je predobrotljivega Gospoda in Stvarnika sveta. Kmalu prišel je na kraj, kjer je pred dvema dnevoma srečal onemoglega in slabotnega duhovna, in glej! zopet ga ondi zapazi, stoječega pod senco košatega hrasta, vendar ne več bolnega in utrujenega, temveč v lepi, beli obleki, s škapulirjem na persih, z veselim, prijaznim, spremenjenim obličjem, z brevirjem v eni, z zlato, z demanti obsejano palico v drugi roki — kako lepa, spoštljiva prikazen! — Od veselja in začudenja popolnoma presenečen, si komaj upa približati se Božjemu služabniku, pred njega ponižno poklekniti ter ga po vzroku njegove poti povprašati. In odgovoril mu je duhoven: „Bog bodi hvaljen in češčen! Prišel je po Božjem milostnem sklepu konec mojih dni, konec mojega zemeljskega popotovanja; ravnokar vzdiguje se moja revna duša v visočine neba ter hiti pred ostrega Sodnika živih in mrtvih; naj mi bo ljuba Mati Božja Karmelska, varhinja našega reda, ktere podobo vidiš tukaj na tem drevesu, dobrotljiva priprošnjica v tem strašnem, osodepolnem trenutku!“ Komaj je služabnik Božji te besede končal, že se je začel škapulir, ktereга je na persih imel, vedno bolj in bolj svetiti in blesketati, tako, da je postal kakor plamen, ktereга žarki so revnega popotnika tako zelo obsevali, da si je moral svoj obraz zakriti. Ko se je nekoliko zavedel ter se zopet upal kviško pogledati, bila je naenkrat vsa podoba spremenjena. Ni več stal na verhu gore, ob stezi, ob kateri je ravno prišel, temveč v vertu svoje hiše v domači vasi; tudi služabnik Božji, spoštovanja vredni karmelit, stal je ob njegovi strani, vendar v še več-

jem in še bolj svitlem blesku in zlata krona krasila je njegovo glavo. Tudi hrast, pod katerem je na gori duhoven stal, in ki je nosil podobo ljube nebeške Kraljice, ni bil več videti. Zato pa je zagledal mož koncem verta naenkrat veliko, lepo kapelo med sadnim drevjem, in ko se ji je z duhovnom vred približal, vidil je nad oltarjem lepo, bleskečo se podobo, obdano od žarkov in migljajočih zvezd; v daljavi zaslišal pa je pretresljivo lepo petje, oznanujoče hvalo one, katero je večni Oče sam milostno izbral v mater Svojega Sina Odrešenika sveta. — Vse to bilo je pa preveč za človeške moči; mislil je že, da mora vsled teh nepopisljivo velikih vtisov, katere je to veličanstvo na njega napravilo, pasti na tla ter svoje oči za vselej zatisniti; pri tej priložnosti prijel ga je nek služabnik Božji za roko, ga prijazno in dobrotljivo pogledal ter mu rekel: „Ne boj se in pojdi sedaj potolažen v Bogu svojo pot! Hodi vedno po potu dobrega, spolnuj zvesto in radovoljno Božje zapovedi, bodi zvest sin svete Cerkve! Blagoslovi naj te Vsegamogočni v tvojih otrocih in njih potomci! En del svojega plačila dobiš pa že na tem mestu! (Pri teh besedah dotaknil se je z zlato palico zraven sebe stoječega, lepo cvetočega rožnega germa.) Hvaljeno bodi na vse veke ime Najvišjega, našega Gospoda, našega Boga! Hvaljena bodi nebeška Mati milosti, brezmadeža spočeta Devica, ljuba Mati Božja Karmelska! Bog bodi s teboj!“ — In prikazen se je zgubila. —

Revni delavec, ves presenečen in iznenaden, se je zbudil, pogledal na uro ter videl, da je ravno polnoč odbila. Zaspali seveda nič več ni mogel; kar je ravno gledal in videl, bilo je prelepo, preveč vznemirjajoče, kakor da bi mogel še enkrat nekoliko zadremati. Storil je tedaj najboljšo, kar je storiti mogel; vzel je blagoslovljeno vodo, se prekrizal ter začel prav goreče moliti. Čutil je sicer še precejšno trudnost ter je proti tretji uri zopet nekoliko zaspal; vendar se je kmalu zbudil; vstal je že pred četrto uro ter se podal na svoje težavno delo, poprej izročivši se Božjemu varstvu. Vedno pa je mislil na čudne sanje in ni mu hotelo iz spomina, da mu je duhoven pokazal gotov kraj v njegovem vertu ter ga nanj opozoril. Vsled tega vzel je lopato ter začel zemljo odkopavati okrog rožnega germa, ki je stal sredi na vertu. Naenkrat terči na neko terdo stvar; kako se začudi, ko vidi marmornato ploščo pred seboj, in ko jo vzdigne, pod njo hrastov, z železjem okovan zabojček, v tem pa pergamentno pismo. Zdaj vzdigne vse, osnaži pergament, obleče svojo praznično obleko ter se poda naravnost v župnišče, da pokaže svojemu župniku, do katerega je imel popolno zaupanje, najdene stvari ter ga povpraša po vsebini one v tujem jeziku pisane listnine. Ko je župnik to prečital, razložil je ves začuden vsebino listine; bil je namreč nekdanj na kraju, kjer se je listina našla, daleč na okrog znan zdravilni studenec, katerega so pa pozneje zasuli, ko so prišle v deželo sovražne čete iz vzhodnih pokrajin; že zdavno umerli gospodar te zemlje, ki je to delo izveršil, pa izraža v tej listini ob enem željo, naj se studenec zopet odpre, ako nastopijo mirni in srečni časi ter naj se voda porablja kot poseben dar Božji v blagor in zdravje bolnikov in terpinov. Na koncu prosi pisatelj te listine prav ponižno, naj se njegove duše prav pogostokrat ljudje spominjajo. — to bila je vsebina pergamentne listine. — Še isti dan lotil se je delavec

s svojima sinovoma tega dela, da izkoplje germ ter ga presadi na drugi kraj v vertu. Nato kopali so pridno naprej. Že je bila jama štiri metre globoka in še nič sledu ni bilo videti; utrujeni od dela vlegli so se zvečer k počitku. Drugo jutro, že ob štirih, bili so zopet pri jami ter delali skoraj do devete ure; zdal prišli so do vedno bolj mokre zemlje, čuden duh vzdigoval se je iz gorke jame in naenkrat švignil je mogočen curek vode na kviško, tako da so komaj dobili toliko časa, da so se po lestvi rešili. Dragocen zaklad bil je najden. Iz vse okolice hiteli so ljudje vkup ter občudovali čudno prikazen; kdo bi si bil kedaj kaj takega mislil? Precej drugi dan so studenec peskušali ter pregledovali, in spoznali so, da ima res veliko, veliko zdravilnih moči v sebi. Kmalu našla se je družba, ktera je za zelo visoko ceno kupila zemljišče od revnega posestnika; studenec napeljala je v cevi, napravila kopališča, ktere so bolniki iz raznih krajev obiskovali. Tako hitro obogateli mož ostal pa je s svojo družino vred, tudi v svoji največji sreči, vedno ponižen, pobožen in bogaboječ ter je rad delil miloščine revežem in siromakom; veliko podaril je tudi ubožnim cerkvam in samostanom, kupil je zemljišče za neko bolnišnico ter slednjič tudi sezidal na gori, kjer je bil srečal obnemoglega redovnika, lepo in veliko kapelo v čast Matere Božje karmelske ter jo prav krasno olepšal. Odsihmal romalo je več tisoč romarjev vsako leto k kapelici nebeške preblazene Kraljice, priporočalo sebe in svojce njenemu vsegamogočnemu varstvu, iskalo in našlo pri njej tolažbo in pomoč v časnih in večnih potrebah ter jo prav goreče prosilo za srečno zadnjo uro.

Naposled hočemo se tudi mi vsi v duhu približati s ponižnostjo in otroškim zaupanjem Marijinemu svetišču ter peti slavo Vsegamogočnemu: „Hvaljen bodi na vse veke Vsegamogočni, naš Bog, Gospod vojnih trum, ki tolike in tako čudapolne dobrote daje svojim stvarjem! Hvaljena bodi na vse veke ljuba Mati Božja, Kraljica nebes in zemlje, čudapolna, brezmadežna Devica, delivka Božjih milostij in usmiljenja, mogočna Srednica med Bogom in med ljudmi!“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Petdesetletnica Alojzijevejšča.) Na drugem mestu naznanjamo v tem listu, kako so Alojzniki 21. junija obhajali god sv. Alojzija. Sam prev. g. knezoškof so bili zraven ter so vzpodbujali gojence tega prekoristnega zavoda k čednostnemu življenju po izgledu sv. Alojzija. Opozarjali so jih zlasti na to, da se varujejo kužnega berila, ako si hočejo ohraniti živo vero in čistost serca. — Nekak odgovor na te škofove besede, rekel bi, bila je svečanost, katero si priredili verli Alojzniki v sredo, 1. jul. t. l. Tu so res zatorjevali z lastno besedo in s primernimi deklamacijami, da hočejo ostati zvesti veri in čednosti, sploh — svojemu poklicu.

Ta svečanost je imela pa zlasti še neki drug pomen. Proslaviti so hoteli z njo Alojzniki petdesetletnico, odkar Alojznica stoji. Različne petdesetletnice se na svetu obhajajo dandanes, zakaj ne bi se obhajala tudi petdesetletnica Alojzijevejšča, iz katerega je prišlo že veliko verlih mož, zlasti duhovnikov?

In kako se je veršila ta petdesetletnica?

Tisto sredo zvečer je sicer zvunaj germelo, bliskalo se, in deževalo, a znotraj je bila kaj prijetna in koristna zabava. Prišlo je veliko gospode. Prišli so premil. gospod knezoškof, več gospodov kanonikov, c. kr. gimnaz. ravnatelj gospod A. Senekovič, nekaj gospodov gimnazijskih profesorjev in lepo število duhovnikov, med katerimi je bilo tudi največ nekdanjih Alojznikov.

Dva Alojznika sta nam najpervo v izbranih besedah povedala, za kaj se gre. Pervi je „pozdravil“ prišle goste ter jim naznanil namen te svečanosti namreč: hvaležni Alojzniki obhajamo petdeseti god matere Alojznice. Vsi zbrani smo seveda srečo voščili k temu, Alojznici in Alojznikom. Drugi gimnazijec je potem v „slavnostnem govoru“ na kratko načrtal zgodovino Alojzijevišča. V gorkih in hvaležnih besedah se je spominjal ustanovitelja njegovega, nepozabnega Antona Alojzija Wolfa, knezoškofa ljubljanskega. Vstanovil je ta zavod po želji sv. cerkve, ktera je v cerkvenih zborih priporočala „deška semenišča“; vstanovil ga je iz potrebe, da bi v njem obvaroval učečo se mladino pred nevarnostmi sveta. Marsiktera mati, pravi govornik, s tresočo roko blagoslovlja sina odhajajočega v šolo ter mu skerbno naroča: varuj se slabe družine! In da bi se te materne besede uresničile, da bi dijak ne zgubil vere in čednosti serca, — kar se tako rado zgodi — zato je knezoškof Wolf vstanovil Alojzijevišče, kjer se gimnazijci pod duhovnim nadzorstvom napeljujejo k pridnemu učenju in lepemu življenju. Nepozabni knezoškof gotovo že uživa plačilo pri Bogu za svoje veliko, cerkvi in domovini koristno delo. Iz „slavnostnega govora“ smo zvedeli, kaj je mati Alojznica že storila v petdesetih letih svojega življenja, da je imela namreč 667 gojencev, od katerih jih je vzgojila 256 za duhovski stan, v katerem jih še zdaj deluje 157, bodisi kot svetni bodisi kot redovni mašniki, 27 pa se jih v bogoslovju zanj pripravlja.

Ne bomo svečanosti še dalje na dolgo in široko razpravljali, omenjamo še samo tri točke!

Perva pesem je bila „Mladi mornar“, ktero je zložil sedanji prefekt alojzijeviški, gospod dr. Josip Debevec, vglasbil pa g. Ant. Foerster, učitelj petja v Alojzijevišču. Glavna misel te pesmi je ta, da v viharjem življenju, ko je vse tako nestalno in se vniči toliko ladij in čolnov — mladih ljudij — potrebuje mladenič Alojznik, ki hoče varno dospeti v pristanišče, v duhovski stan, spretnega kermarja, in ta mu je sv. Alojzij, katerega vabi v pesmi, naj „stopi v čoln in vodi boj.“ potrebuje pa tudi svetilka, po katerem se ravna v temi brezverstva, in ta mu je sv. Salezij, oba hišna zavetnika. Potem naj le divja vihar; čoln bode plaval mirno in priplaval do cilja! Res lepa misel!

Jako velik vtisek je napravila deklamacija nemške pesmi „Das Bild“ („Podoba“). Zložil jo je eden izmed najboljših nemških pesnikov Josip Seeber; pesnik je Avstrijec, duhovnik ter še zdaj živi; pesem sana pa se prišteva najlepšim verskim pesmim v nemškem jeziku. Opisuje ta pesem Gospoda Jezusa na križu, kako govori onih sedem besed. Najbolj zanimiva je bila tu ona pobožna pripovedka o „desnem razbojniku.“ Zakaj se je ta spreobrnil? On je bil med tistimi pastirci, v prvi mladosti še, katerim je angelj naznanil Jezusovo rojstvo v Betlehemu. Ubogal je z drugimi vred angeljski glas: „Pojdite in po-

glejte!“ ter šel gledat in molit novorojeno Dete v hlevcu. Podaril pa je Mariji kos terdega kruha, na kar mu Mati Božja odgovori: „Deček, Bog ti bo že povernil ta dar!“ Zašel je ta deček pozneje na napačna pota, postal je razbojnik in prišel z Jesusom vred na križ. Tu na križu se je spomnil onih Marijinih besed; v obrazu umirajočega Izveličarja je spoznal poteze nekdanjega betlehemskega Deteta; spomnil se je svojega majhnega daru ter zaupanjem, četudi grešnik, klical: „Gospod, spomni se me, kedar prideš v Svoje kraljestvo!“

In zaslišal je tolažljive besede: „Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju!“ — Zanimiva je bila tudi tudi Mihael Opekova žalostinka „Ob Koloseju.“ V njej opeva pesnik one žalostne prizore iz prvih časov kerščanstva, ko so kristjane metali pred divje zverine, da bi jih raztergale, razdivjano rimsko ljudstvo se je pa nad tem razveseljevalo. Toda starorimsko kraljestvo s svojimi kervoločnimi cesarji je padlo — kerščanstvo pa še stoji in se vedno bolj razcvita in krepi! Dokaz, da je Božje delo, zato ne bo padlo pod nobeno silo.

Najbolj med vsemi točkami pa je ugajala zadnja „Laudes Hincmari“ (hvalnice Hinkmarijeve), o katerih nam je jeden izmed gojencev pojasnil, kaj je to. Cel pevski zbor je nastopil, in po zvnanje je bilo videti kakor pete litanije. Bili so to pozdravi, s katerimi so pobožni šentgalski menihi pozdravljali visoke cerkvene in svetne dostojanstvenike, kedar so se mudili pri njih, in te „laudes“ ali „hvalnice“ imajo svoje ime od Hinkmarja, nadškofa renskega († 882), ker so se prepevale tudi po različnih cerkvenih zborovanjih, ktere je vodil nadškof Hinkmar.

Pervi pozdrav v obliki litanij je v Alojzijevišču veljal svetemu očetu Leonu, čegar predniki so pred 300 leti ukazali vstanovitev malih semenišč, kakoršno je Alojzijevišče, in ki je sam ves vnet in skerb za mladi duhovski naraščaj; drug pozdrav je veljal presvitlemu cesarju, čegar stric Ferdinand I. je l. 1846 poterdil zavod Alojzijevišče; tretji prevzvišenemu knezoškofu Jakobu, kateri vedno močno skerbe za mladi duhovski naraščaj; četrti duhovnikom ljubljanske škofije, ki so toliko pripomogli s svojimi doneski za vstanovitev Alojzijevišča, in peti pozdrav je veljal vsem drugim blagim dobrotnikom.

Mil. g. knezoškof so ob koncu slavnosti izrazili svoje veselje nad vsem, kar so videli in slišali; hvaležno so omenjali svojega prednika, knezoškofa Alojzija Wolfa ter se s toplimi besedami zahvalili bivšim in sedanjim predstojnikom v Alojzijevišču.

Alojzijevišču so došla od več strani za petdesetletnico iskrena voščila; ista voščila ponavlja ter kliče iz dnu serca: „Alojznica naj živi, cvete in raste!“ bivši Alojznik.

Iz Železnikov, 1. julija. (Raznoterosti.) Preteklo nedeljo 28. rožnika so bili Spodnji Železniki v prav veliki nevarnosti, ki se je pa, hvala Bogu in sv. Florijanu, srečno odvernila. Ravno so bili skončali č. g. kaplan kerščanski nauk, ko natihoma zašumi med ljudmi po cerkvi glas: „Na Racovniku (Spod. Železniki) je ogenj!“ Brez posebnega hrupa jeli smo zapuščati cerkev, ko smo pa prihiteli do kraja nesreče, je plamen že švigal skoz streho hiše štev. 102. Perva sreča je bila, da je bilo ozračje popolnoma mirno brez najmanjše sape. Tudi dve brizgalnici ste pričeli kmalu nasprotovati vničevalnemu plamenu, ki je že

lizar streho tik stoječe hiše števil. 101. Treba je bilo precejšnega napora, ker je bilo v podstrežjih obeh gorečih hiš nakupičenega od sile veliko netila, da se je sila užugala. Prečastni gosp. kanonik iz Ljubljane Janez Sušnik, ki se že od dolgih let sem skazujejo našemu tergu posebno naklonjene, in nam tudi zdaj, ko nimamo gospoda župnika, tako rekoč nadomestujejo njih izpraznjeno mesto, da ali prihajajo ob nedeljah sami opravljati drugo Božjo službo, ali pa namesto sebe oskerbijo namestnika, oni so bili tudi pri tej nesreči med prvimi na kraju nevarnosti, ter so s svojo znano tehnično vednostjo vodili rešilno operacijo. Pa tudi sosednim Selčanom gre vse priznanje, ker so tudi oni, kakor hitro so zapazili ogenj pri nas, pod vodstvom gosp. župana Šlibarja prihiteli čudovito hitro s svojo brizgalnico na pomoč. Vse se je veršilo tako naglo in srečno, da še ostrejša omenjenih hiš niso pogorela, ampak le nekoliko od krova. Res: v preteči nesreči prav velika sreča, zlasti še z ozirom na to, da so tri z deskami krite strehe takorekoč tikoma deržijo druga druge. Pač moramo toraj hvaležni biti Bogu, sv. Florijanu in vsim, ki so nam stali v tej preteči sili na pomoč. —

Kres je, čas naj večje toplote in košnje, pa vedno imamo le hladno vreme, in nalive na nalive. Pri košnji ljudem to silno nagaja, in — kedaj bo dozorelo žito, katerega so vetrovi in dež poderli na tla! Poznali smo v. č. g. župnika, ki so ob enakih nezgodah djali: „Sv. maš, molitev in tudi procesij za lepo vreme se mnogo opravi; — a, nekaj manjka: — pokore!“ Drugi, že tudi rajni stari bogoljubni fant pa je imel navado reči: „Vreme se po ljudeh ravna! — ko bi bili mi boljši, pa bi tudi vreme boljše bilo.“ Niso menda popolnoma prazne take besede! — Bolehnosti med otroci je pri nas dovolj, in tu pa tam poterka tudi blede žena smert na duri. Sme se vendar reči, da glede na veliko število obolelih otrok je še nekako milostna, kajti gotovo veliko čez polovico otrok je imelo že osepnice. Eni otresejo bolezen prav naglo, ene pa precej hudo položi in pušča tudi sledi po očeh. Tako pride vedno kaj, ki poterjuje, da je zemlja res dolina britkostij in solzá! L.

Razgled po svetu.

Mažarska državna zbornica je sklenila pretekla dni zopet novo proti cerkveno postavo. Mažarski liberalci se namreč boje nove čverste ljudske katoliške stranke, ki ima vedno več prijateljev med narodom. Ta stranka se že sedaj prav dobro pripravlja na bodoče volitve za državni zbor. Število katoliških društev se je v kratkih mesecih pomnožilo od kacic 20 — na 400. Ljudska stranka pa ima še na tisoče volilcev pripravljenih po vsih mestih in vaseh, ki hodo pri volitvah stali kot jeden moč za katoliške poslance. In tega se boje liberalci ter njihovi pomagači framasoni in judje. Zato so v zbornici skovali postavo, ki s strogimi kaznimi zabranjuje vsako delovanje pri volitvah, v prvi versti škofom in duhonikom. — Toda ljudska katoliška stranka se tudi te nove postave ne boji, kajti še sedaj pravijo njeni časniki, da bode ljudstvo pri volitvah najjasneje pokazalo — da za židovske liberalce ne mara. —

Nemški državni zbor se še vedno boji oo. jezuite poklicati nazaj v domovino in kateri so že

prognani več nego 25 let. Katoliški poslanec Lieber, je gospodom v zbornici tem povodom pravil bridke resnice ter zaravnost rekel, da je sramota za Nemčijo, ki v svoji sredi trpi najgorše anarhiste — le jezuitom brani vhod v domovino. Sklenil je svoj znameniti govor z besedami: „Zoper to sramoto borili se bomo nemški katoličanje do zadnje kaplje kervi.“ — Res možete besede, vredne katoliškega poslanca — kakoršnih imamo pri nas v Avstriji ubogo malo. —

Zgodovina opatije „Marianhill“ v južni Afriki. („Marija Zvezda“ v Bosni. — Nadaljevanje.*) Meseca maja so že toliko zgotovili, da je zidovje že gledalo iz tal. Kar naenkrat pride paša z obilnim spremstvom častnikov in uradnikov gledat, kaj delajo „pobožni derviši“; zidovje se mu je zelo sumljivo zdelo; okna od kletij so imeli za luknje — topov! Kaj takega seveda ni mogel zvesti paša terpeti, zategadelj je nadaljno zidanje prepovedal in pater Franc je tudi bil poklican pred sodnike, ker se je zelo pregrešil zoper turške postave, po katerih je kristjanom le dovoljeno stanovanje iz hlodov in ilovice delati; in k temu bi še moral dovoljenje imeti. Ker je pa pater Franc dobro vedel, da ne bi nobenega dovoljenja dobil, ako bi prosil, začel je kar prederzno zidati, in ni se varal. Pri sodnji se je dolgo časa pričkal, ker pa le termasti Turki niso odjenjali, je začel pater Franc groziti, da gre v Štambul; in zaloputnil je vrata, da so leni Turčini kar kviško skočili. Ne, kaj tako prederznega še Turki niso videli! In celo v Štambul apelirali!! „Ne bode šel v Štambul!“ so vsi sklenili, in s tem je že bil k smerti obsojen. Toda pater Franc jo je takoj čez mejo popihal in čez en teden je že bil v Konstantinopolju pri avstrijskem poslaniku, kateri mu je zelo pomagal, da je v kratkem dobil od velikega vezirja dovoljenje, katero se kratko glasi: „Menih Franc Wendelin sme zidati zasebno poslopje s 60 sobami.“ Vezir je vedel, za kaj se gre, toda ni si upal „samostana“ ali „cerkve“ omeniti. Komaj je dobil pater Franc dovoljenje, že se je začelo zidati, da je bilo veselje; ves les in hlodi so iz Kranjskega. Toliko so zgotovili leta 1869, da so se o Božiču lahko preselili v prostoren del samostana. Toda peklenški duh, kateri je že iz začetka Božje delo hotel uničiti, zdaj ni miroval, ampak je vse svoje moči napel, da bi zabranil začeto delo. Med trapisti v Marija Zvezdi sta bila dva stara meniha iz Nemčije ali iz Francoskega — nisem natanko vprašal, ker reč ni take imenitnosti — katera sta hotela od začetka tako živeti, kakor živijo trapisti na Fran-

*) Za življenje prerano umerlega g. monsign. Jerana so se res močno bali povsod. To pričajo tudi besede, ktere je zapisal naš marljivi dopisovalec preč. g. P. Emanuel Drevenšek, ko je zvedel za g. kanonikovo bolezen. Piše namreč: „Preč. g. kanonik! V zadnji »Danici« sem bral, da ste zelo bolni; gotovo je veliko dijakov molilo za Vaše ozdravljenje, pa tudi marsikteri misijonar. Tudi jaz sem šel takoj k našemu ljubeznjivemu opatu ter sem ga naprosil, naj Vas priporoči v molitev celemu samostanu: da bi sv. obhajilo darovali za Vaše ozdravljenje, ako pa ni tako Božja volja i pa za Vaš prid. In vse se je zgodilo tako, kakor sem želel. Naš dobri oče se za Vas zelo zanimajo, akoravno Vas ne poznajo, toda brat Stanislav večkrat piše tu sem o Vaši darežljivosti. Bodite uverjeni, da Vas bo naša molitev spremljala onstran groba!“

Potem pa pristavlja: „Želim Vam, prečastiti gospod kanonik, ljubo zdravje, da bi še marsikterega dijaka nasitili in tudi misijonom koristili. Ako bi bili v Afriki ostali, ne bi bili morebiti za razširjanje sv. vere toliko storili, kakor ste zdaj. Bog Vas ohrani!“ P. Emanuel.

coskem; toda, kako bi bilo to mogoče, ker še prostorov za samostanski red ni bilo?! Še tako očitni dokazi so bili zastoj; ona dva sta toliko časa novince prigovarjala, naj gredo z njimi na Francosko, kjer se tako pobožno in mirno živi, dokler niso „Marija Zvezde“ zapustili! Pater Franc je tužnega serca na veseli Božični praznik v prostornem samostanu premišljeval človeško nestanovitnost; samo 3 novinci so ostali, več ko trideset jih je pa samostan zapustilo. Toda pater Franc ni obupal, in Bog ga zares ni zapustil. Komaj so oni samostan zapustili, so že drugi terkali! To se vam je zopet začelo novo življenje leta 1871! — Čez eno leto so večinoma vsi pobegli novinci nazaj prišli; niso imeli sreče, ne v Nemčiji, ne na Francoskem. — Leta 1872 so začeli cerkev zidati. Ko to paša sliši, prilomasti naenkrat v samostan ter vpraša, čemu bode tako visoko poslopje. Pater Franc mu odgovori, da bode tu soba za petje, ker v poprejšni sobi ne morejo več biti, ker je toliko pevcev; v veliki sobi pa bode glas bolj odmeval! Ta dokaz je zvita pašina buča zapopadla, in trapisti so prvi zidali cerkev brez „fermana“ (dovoljenje sultanovo). — Ko je bil samostan zgotovljen, prosil je pater Franc v Rimu, naj se uversti med samostane trapistov. Leta 1873 je bil pater Franc pri običnem zborovanju v Rimu, kjer je bil samostan Marija Zvezda kot samostojen priporat med samostane trapistov kanonično vmeščen, in pater Franc je bil prvi predstojnik. Kako jalove so tedaj terditve nekaterih, kateri so se prederznili raztrobiti, da pater Franc ni pravilno priporat, in tudi ne opat „ampak — begunec!“ Bog pa naj poplača vse obino onim, kateri so pater Franca podpirali v onih trenutkih, ko se je skoraj celi svet in vse peklo zoper njega vzdignilo. Ne bodem dolgo popisoval, kako so naprej samostan zidali, samo toliko omenim, da je paša zmirom brate nadlegoval, in vsakokrat so se ga odkrižali, kakor so le mogli. Vsaka majhna reč jih je strašno veliko stala zavolj daca. Zelo čudno so dva zvonova v „Marijo Zvezdo“ spravili. Ker je bilo zvonjenje na Turškem zelo strogo prepovedano, trapisti bi pa vendar radi zvonove imeli, zategadelj so bratje v Stari Gradiški velik sod in nekaj slabega vina kupili. V sod so zvon spravili, ravno tako tudi vino, in Turki so samo vino zadacali, ker za zvon niso vedeli! Od začetka so zelo tiho klenkali in le po noči; pozneje so bolj prederzni postali in nazadnje so ob belem dnevu zvonili. Toda, o groza, kar naenkrat pride paša po pater Franca, ter ga pelje pred sodnijo. Zdaj tudi konzul ni mogel pomagati. Sodba se je glasila: „Zvonovi morajo proč!“ Nato so sicer nehali z zvonjenjem, zvonove so pa le pustili. Čez dva meseca so zopet poskusili, ker je pater Franc že dobro pretuhtal, kako se mora s Turkom ravnati: „čim bolj si prederzen: tem bolj je za tebe!“ In zopet je sodnija zaukazala: „Zvonovi morajo proč!“ Med tem časom je postala huda suša, in pater Franc gre k Turkom, ter jim naznani, da hoče s svojimi menihi za dež moliti, toda pod tem pogojem, da smejo zvoniti, ker bodo z večjim pogumom molitve imeli. „Nu pa le zvonite, po dežju pa nehajte!“ so rekli Turčini. In dolgo ni bilo dežja, in trapisti so vsak dan bolj zvonili, tako da so se kosmata ušesa Turkov tudi zvonjenja privadila, in zategadelj so tudi po dežju naprej zvonili!

Iz teh malih podatkov bodo častiti bralci spo-

znali, da je veliko pogumnosti potreba za taka ime-nitna dela, kakor je vstanovljenje samostana med takim ljudstvom. Vsi so bili pogumni, ker so se od dneva do dneva bolj prepričali, da se tudi Bog za nje vojskuje; brez Božje posebne pomoči ne bi nikdar kaj takega skončali, kakor je samostan „Marija zvezda.“ Strašni časi so se začeli leta 1875, ko so se začeli neredi v Bosniji. Lahko si mislimo veselje trapistov, ko so naši vojaki Bosno zasedli. Pater Franc je nasproti jezdil poveljniku (vojvodu vitezu Württembergu), kateri se je zelo zanimal za samostan. Ko se je oddelek naših vojakov samostanu približal, pride mu že tudi nasproti težko nabasan voz sodčkov pive iz samostanske pivarne. Vojaki so pivo izpili in trapiste same pustili. Naši so Banjaluko brez vsake sile vzeli, akoravno so Turčini zelo gerdo gledali; še le zjutraj dne 14. avgusta so se očitno spuntali. Grozni trenutki so se začeli za „Marija zvezdo;“ slišalo se je pokanje pušek; v velikem neredu so kristjani mimo samostana bežali. Trapisti so v naglici samostan vterdili in kamenje in opeko za streljanje pripravili; vsak menih je imel sekuro ali vile ali koso v rokah; hoteli so toliko časa vstrajati, dokler pride pomoč od naših vojakov, ali pa umreti. —

Grozen krik je odmeval v poprej tako tihem samostanu; nekateri menihi od samega strahu niso mogli govoriti. V tem trenutku pater Franc ni zgubil pameti in serca, ampak vsakemu menihu je dal v roke rožnivenec in puško — general je namreč med tem časom en voz poln pušek poslal — ter jih je postavil na primerne prostore. Samo samostan so vterdili, vse drugo: hleve, parne mline, tovarno za sukno, pivovarno in druga poslopja so zapustili. Puntarji so se zmerom bolj samostanu bližali, tako da so že krogle žvižgale — bum! en strel iz topa in zopet eden! Vojaki so prišli na pomoč in Turki so bežali. Tako se je končal 14. avg. Mislilo se je že da je vsega konec, kar nagloma prijezdijo zvečer avstrijski častnik, ter naznani, da se Turki onkraj hriba zbirajo, in da bodo drugo jutro mimo samostana korakali, ali pa nanj — planili! Žalosten Marijin praznik! Pater Franc je ob eni uri po polnoči sveto mašo bral, pri kateri so bili vsi menihi, bratje in mašniki pri sv. obhajilu, potem je bil zajuterk in, ob treh so že vsi menihi s puško in rožnim vencem na straži stali. Toda Turki niso prišli, ker so zgubo svojih tovarišev zvedeli, in iz hvaležnosti so trapisti obljubo storili, da hočejo vse oltarje in prižnico za farno cerkev v Banjaluki darovati. Ko je zopet mir bil v deželi, dal je poveljnik sveto mašo brati; naš pater Franc je imel čast pred avstrijsko armado na prostem maševati. Potem je bil slaven obed, pri katerem je pater Franc na levi poveljnikovi strani sedel. Pod avstrijsko vlado so trapisti prostost in zategadelj tudi zmerom večji vpliv na razvoj dežele dobili, kar tudi vlada očitno prizna; ona jim gre na roke, kakor se je kazalo pri vstanovljenju samostana v Dalmaciji. Prav je tako! Trapisti ne koristijo deželi samo po svoji molitvi, ampak tudi po svoji civilizatorični delavnosti. V kratkem sem popisal zgodovino samostana „Marija zvezde“, zdaj mi še preostaja, da popišem zgodovino slavnega samostana Marianhill v daljni južni Afriki. (Dalje nasl.)

Kako sodi preprosta kmečka ženica o sv. maši.
Mesečniku „Pelikanu“ piše nekdo to-le: „Kadar gredo

moja stara mamica v cerkev, pritožujejo se, da ne morejo iz molitvenika moliti. Kakor več starih ljudi, tako morejo namreč tudi oni le bolj od daleč brati; klopi v cerkvi so pa tako ozke, da ne morejo deržati mašne knjižice dovolj od sebe, takrat namreč, kadar kleče v klopi. Rekel sem jim toraj, da naj sedé bero iz molitvenika, če že ne gre drugače, potem ga bodo ložej od daleč deržali. Toda odgovorili so odločno: „Kaj, pri sv. maši naj bi jaz sedela!“ — Preprosta ženica bila je toraj teh mislij, da se najbolj pošteno vede nasproti Gospodu Jezusu Kristusu, če se kleči skozi vso sveto mašo. Kristijan! Če že nočeš biti tako zelo pobožen, kakor ta dobra ženica, pokaži v cerkvi vsaj s svojim obnašanjem, do imaš v sercu vero v svojega Odrešenika in da veš, kaj se kristjanu spodobi, če je zraven Boga: ne išči si pripravnega prostora, kjer bi prav široko sedel, ne naslanjaj se na zid ali klop v cerkvi; pri povzdigovanju ne kleči samo na enem kolenu in ne opiraj se na drugo, ker ljubi Jezus ti je dal dvoje kolen, in z obema Ga moraš častiti. In če ti hudobni duh zašepeta, da si poišči pripravnega prostora, ga zaverni: „Jezus je za moje grešno meso visel pribit na križu, in tudi zdaj-le se daruje za-me na oltarju, — zato se hočem Njemu na ljubo vsaj lepo vesti v bližini Njegovi, zlasti zdaj le, ko vnovič kaže svojo neizmerno ljubezen do mene, — ubozega grešnika.“

Tako stoji v nemškem mesečniku „Pelikan-u“, ktereга priporočamo vsem, ki razumejo nemški in kateri je posvečen zlasti razširjanju česčenja sv. R. T. To razširjanje se godi v tem listu s tem, da se v njem nahaja mnogo tacių dogodeb, ki so na kak način v zvezi z najsvetejšim Zakramentom.

Torej ta stara ženica si med sv. mašo ni upala sedeti, četudi bi to lahko storila popolnoma brez greha, posebno vsled starosti svoje — tako živo vero in tako spoštovanje je imela do svojega Boga v neznatni podobi svete hostije. To so oni „revni, majhni, priprosti“ ljudje, ktere Jezus blagruje; kterim se razodeva in oznanuje; kteri bodo s silo potegnili na-se kraljestvo Božje, ktere ima svet zdaj sicer za naivne in otročje, a enkrat bodo povzdignjeni nad vse prevzetne mogočnejše tega sveta.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali srpan (julij.) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Spreobrnitev višjih indijskih kast, zlasti bramancev.

Protestantje angleški in združenih držav severo-ameriških darujejo baje vsako leto do 30 milijonov za nerodovitna dela svojih misijonarjev. Saj imajo oblast in zemeljsko bogastvo, in ti milijoni niso nič proti milijardom grešnega denarja, iz katerega obstoji njih bogastvo. Toda misel na te milijone grešnega denarja naj otroke sv. Cerkve vedno spodbuja, da radi žrtvujejo za katoliške misijone vsaj nekoliko od svojega ubožstva in pa da prineso dar molitve; verh tega hočemo v tam mesecu pokazati na polje, kjer deluje nad 100 nemških misijonarjev, ki so bili vsled „kulturnega boja“ iz domovine izgnani, in ki razširjajo sedaj kraljestvo Kristusovo — namreč v Vzhodni Indiji:

V malokteri deželi na svetu se je kerščanstvo tako zgodaj in tako dolgo oznanjevalo, in ki je kljub temu tako malo se razširilo, kakor v Vzhodni Indiji. Nekaj milijonov kristjanov se niti ne pozna med neveriskim prebivalstvom, ki šteje okoli 200 milijonov. In vendar počivajo tam kosti dveh apostolov, sv. Tomaža in sv. Frančiška Ksaverija.

Od dne, ko je stopil prvi sveti misijonar na indijska tla, pa do današnjega dne ni manjkalo gorečih misijonarjev; čestokrat je že sveta mučeniška kri močila nerodovitna tla; take mučenike, kakor Janeza Brito, Rudolfa Aquaviva in tovariše (dne 27. julija slavimo njih spomin) dobimo že na oltarjih. Nerazumljiva skrivnost izvoljenja in zaverženosti Božje vlada nad to deželo — tako se človeku zdi.

Nevera, malikovalstvo in razkol, Brama in Buđa, mahomedanci in častilci ognja, angleški protestantje in proticerkveni Portugalci so se združili, da derže nesrečno deželo pod kletvijo zaverženosti; in poslednji, tako se saj zdi, so tudi s kljubovanjem skoro onemogočili in storili brez vpliva novo napravo cerkvene oblasti, cerkvene hijerarhije, katero je Leon XIII pred nekaj leti tam vstanovil.

Vendar imamo dovolj vzroka, da ravno to novo napravo pozdravljamo kot jutranji svit boljših dnij in bližajočega se časa milosti Vzhodni Indiji. Če nevidni poglavar sv. Cerkve vidnega poglavarja in s tem tudi vernike na kako deželo na posebni način opozarja, tedaj verujmo, da ravno tja obrača tok svojih milostij. In v resnici poročajo poslednja leta o čudovitem gibanju v Indiji, o mnogih spreobrnjenjih in plodovitem delovanju misijonarjev, da nas vse to spominja na čase Ksaverijeve.

„Toda v Indiji,“ tako piše že Frančišek Ks., „je versta ljudij, ki se imenujejo bramanci. Časte malike in vzderžujejo neverseke šege v svoji veri. Če bi se bramanci ne zoperstavljali, bi vse Indijance videli v naročji vere Jezusa Kristusa. (Pismo 14.)

Tako je tudi še dandanes; kasta bramancev velja kot sveta kasta, in bramanci niso le duhovni, temveč veljajo celo za — polbogove, ker se misli, da so božjega rodu. O tem so vsi Indijanci prepričani, bramanci sami pa najbolj vsled tega njih velikanski vpliv, njih neznosna ošabnost. Prevzetnost in dobičkarija je glavna ovira, da se ne spreobrnejo, ker žive večji del od tega, kar dobe v malikovalski službi. Poleg tega tudi najstrožji zakon za to skerbi, da bramanci, ki postane kristjan, pahnejo iz svoje verste in ponižajo do zadnje kaste — do „parijev“. Zaradi tega se jih je prav malo v preteklih stoletjih upalo sprejeti Kristusovo vero, — in ti, ki so to storili, izgubili so večinoma tudi pravice svoje in svoj vpliv. —

Kaste indijske so kakor neka versta ozvezdja; okrog kaste bramancev, pravega solnca, se sučejo plemeniti „sudri“, sudrom slede njih spremniki „pariji“, če bi se Cerkvi posrečilo, da si pridobi bramance, bi ji sledili planetje in spremniki, sudri in pariji, sami od sebe. (Konec prih.)

b) Posebni nameni:

11.) Sv. Plj I. Škofje. Olajšanje in pomoč v važnih sklepih. Odstranjenje velikih občinskių nesreč.

12.) Sv. Janez Gvalberški. Dušna skerb za vojake. Pomoč proti strasti samomora in dvoboja. Možje, ki so pozabili Boga.

13.) **Sv. Andrej Rinski.** Obnovljenje Tirolske v duhu očetov. Mogotci in posestniki, da bi se bolj vestno zavedali svojih dolžnostij. Priložnostni grešniki in grešniki iz navade.

14.) **Sv. Bonaventura.** Sveto bogoslovje. Redovni kapitelji. Nesposobni duhovniki, da bi kmalu v pokoj stopili. Šolske zadeve.

15.) **Sv. Henrik.** Kersčanske vladarske hiše. Centrum. Katoličani, ki žive raztreseni med protestanti.

16.) **N. Lj. Gospa z gore Karmelske.** Katoliško gibanje na Dunaju. Goreče vdeleževanje možkih pri Marijinih božjih potih.

17.) **Sv. Aleksij.** Hude zadeve sv. Cerkve na Ruskem. Na kriva pota zašli rojaki. Molitvena gorečnost in skerb za mladino.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešešovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastre pregrehe. — Neka bolna oseba se priporoča N. lj. G. za zdravje, — Zopet 2 bolni osebi za zdravje. — Za bolnega očeta.

Zahvala.

Priserčno se tem potom zahvaljujem prebl. Devici Mariji, da je neka izgubljena oseba na njeno priprošnjo prejela sv. zakramente.

J. M.

Listek za raznoterosti.

Pcšvečevanje treh oltarjev na Rožniku se je veršilo na praznik Marijinega obiskovanja. Prejšnji večer ob 5ih so se svetinje, ki so se vložile v oltarje, slovesno prenesle od Lurske kapele do verha. Na to so bile še tisti in drugi dan različne cerkvene molitve, ki se nanašajo na posvečevanje oltarjev. Sam prevzvišeni gospod knezoškof so drugi dan opravili presv. daritev na posvečenih oltarjih. Posvečevanje se je veršilo prav slovesno. Ker je bilo tudi vreme ugodno, zbralo se je mnogo pobožnega ljudstva. Slovesnost je trajala od 7. do 12. ure.

Sedaj je Rožniška cerkev, ki je bila precej poškodovana po potresu, popolnoma prenovljena od znotraj in zvonaj. Največja njena krasota so trije kameniti oltarji, delo g. Feliksa Tomana. Blažena Devica Marija varuj krasno svetišče in napolnuj pobožne obiskovalce z nebeškimi milostimi!

Nove maše bodo imeli v naši škofiji letos naslednji čč. gg.: Iz četertega leta:

G. Jakob Benedičič, 2. avg. v Šmartinu pod Šmarno Goro; g. Josip Erker, 9. avg. v Stari cerkvi (Srednja vas) pri Kočevju; g. Josip Gliebe, 2. avg. v Polomu; g. Janez Gnidovec, 26. jul. v Ajdovcu; g. Janez Godec, 9. avg. na Bohinjski Bistrici; g. P. Koprivec, 26. jul. v Škofji Loki; g. Janez Mihelčič, 26. jul. v Ljubljani pri sv. Petru; g. Anton Plešič, 26. jul. pri sv. Katarini; g. Luka Preželj, 24. jul. v stolnici pri altarju N. lj. Gospe; g. Anton Žnidaršič, 2. avg. v Dobropolju. Iz tretjega leta: G. Janez Baloh, 25. jul. v Ljubljani pri Sercu Jezusovem; g. Janez Klemen, 9. avg. na Brezovici; g. Frančišek Oranič, 9. avg. v Križih pri Teržiču; g. Jakob Ramovš, 2. avg. v Smledniku; g. Janez Smukavec, 2. avg. v

Srednji Vasi v Bohinju; g. Andrej Širaj, 26. jul. v Šmarijah na Dolenjskem; g. Janez Žavbi, 9. avg. v Srednji Vasi v Bohinju.

Nova maša. Na Bučki bode daroval 26. julija novo mašo Laetus Kovač, ondodni rojak, iz reda sv. Frančiška, sedaj v bogoslovji v Solnogradu.

Račun o monsignor Jeranovi dijaški mizi za mesec junij. Minuli mesec junij je moralo plačati vodstvo ljudske in dijaške kuhinje za hrano 191 gld. 71 kr., za stanovanje 30 gld., za hrano po zasebnih stanovanjih 32 gld., za šolske potrebe, knjige itd. 37 gld. 50 kr. — Skupaj je bilo stroškov 291 gld. 21 kr. Bog plačaj blagim dobrotnikom, ki tudi ta mesec niso pozabili na ubogo šolsko mladino.

V Ljubljani, 2. julija 1896.

A. Kalan.

Cerkveno praznovanje petdesetletnice Alojzijevejšča.

V knezoškofjskem Alojzijevejšču se je praznoval god sv. Alojzija s prelepo slovesnostjo. Ob 8. uri so se pripeljali mil. gosp. knezoškof ter so opravili v hišni kapeli sv. mašo, po kateri so v lepih besedah nagovorili gojence. Govorili pa so o zvestobi do poklica: kakor je sv. Alojzij ostal, spoznavši jedenkrat za terdno, kam ga kliče Bog, zvest temu klicu in poklicu in premagal vse ovire, dokler ga ni dosegel; in kako važno je, da mladenič ostane zvest poklicu, ker poklic — to je tista posebna pot, po kateri hoče Bog sam, da hodi vsak posameznik, in za to pot daje Bog tudi potrebnih milostij, dočim jih na drugi poti ne bo imel, ako izgreši pravo od Boga samega odmenjeno; in da mora mladenič, ako hoče ostati zvest do konca, marsikaj storiti, marsikaj pa tudi opustiti. Kako so prelepe besede segle do serca, se lahko spozna iz tega, da se je reklo po govoru, ki ki je trajal skoro celo uro: Poslušali bi bili Prevzvišenega radi še in še... Po cerkvenem opraviu so obiskali mil. gosp. knezoškof gojence po njih učnih sobah, kjer so se zanimali za vsacega, za vsakega imeli prijazno besedo pohvale, bodrila ali tolažbe. Letošnje praznovanje godu sv. Alojzija je pa toliko pomenljivejši, ker se je to leto obhajalo petdesetič v tem zavodu. Tako se je torej veršila ob jednem po cerkveno petdesetletnica Alojzijevejšča.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev: Ig 16 gld. 74 kr. — Železniki 26 gld. 50 kr. — Boštanj 25 gld. 66 kr. — Struge 35 gld. — Smlednik 35 gld. — Vavta vas 9 gld. 95 kr. — Prečina 18 gld. 80 kr. — Javorje pri Litiji 14 gold. — Mina Jenko 30 kraje. — Št. Peter v Ljubljani 114 gld. 5 kr. — Fara pri Kostelu 15 gld. Kamnik 144 gld. — Vinica 22 gld. 3 kr. — Velika Dolina 16 gld. — Gerčarice 5 gld. 15 kr. — Št. Rupert 42 gld. — Tunjce zopet 3 gld. 40 kr. — Tomišelj 18 gld. — Št. Jošt pri Kranju 3 gld. — Bukovšica 3 gld. 60 kr. — Dol 35 gld. 45 kr.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Č. g. Martin Narobe iz Zapog 5 gld.

Za sv. Očeta: Župljani iz Zapog 5 gld.

Za Salezijance na Kranjskem: Č. g. M. Narobe 5 gld.

Za afrikanske misijone: Marijina družba fare Studenec 3 gld.

Listnica vredništva. Naročnina naj se blagovoljno pošilja ne vredništvu, temveč opravištvu, ktero je v Blasnikovi tiskarni. — Veleč. g. P. Emanuel Drevenšek, kteri nam opisuje zanimive reči iz južne Afrike, prosi miloserčnega dobrotnika za lepo donečo vijolino — ker mu je sedanja postala že ein jämmerlicher Wimmerkasten.